

ש.אבני וחנני
Law Offices
משרד עורכי דין

הגשר הזמני
המגורבים
ההגדרה

Sharon Avni, Advocate שרון אבני, עו"ד
Shira Birnbaum, Advocate שירה בירנבאום, עו"ד
Tamar Avni, Advocate תמר אבני, עו"ד
Einav Ben Shimol, Advocate עינב בן שימול, עו"ד
Naama Lifshitz, Advocate נעמה ליפשיץ, עו"ד

רחוב הנביאים 31 (כית ארלדן) קומה 1, ירושלים 9510321
טלפון: 02-6256305 Tel. פקס: 02-6254305 Fax.
31 Haneviim St. (Beit Arledan) 1st Floor, Jerusalem 9510321

לכבוד מר בנימין נתניהו, ראש ממשלת ישראל	לכבוד מר בנימין גנץ, רה"מ החליפי ושר המשפטים	לכבוד הרב יעקב אביטן, השר לשירותי דת	5 מאי, 2021
לכבוד מר אביחי מנדלבליט, עו"ד היועץ המשפטי לממשלה	לכבוד הרב שמואל רבינוביץ', רב הכותל והמקומות הקדושים ויו"ר הקרן למורשת הכותל	לכבוד מר משה לאון, ראש העיר ירושלים	
לכבוד מר בני סאסי, מנכ"ל החברה לפיתוח מזרח ירושלים	לכבוד מר יואל אבן, מהנדס העיר ירושלים		

תיקנו: פנ_2_1

מבלי לפגוע בזכויות

שלום רב,

הנדון: הגשר הזמני שנבנה במקום מעלה המוגרבים – דרישה דחופה להתאמה למצב החוקי והתראה לפני נקיטה בהליכים

בשם מרשותי, הגב' מינה פנטון ומתפללות נוספות ברחבת הכותל, אתכבד לפנות אליכם בעניין שבנדון כדלקמן:

1. כידוע, גשר העץ הזמני המכונה "גשר המוגרבים" נבנה לאחר התמוטטות חלק מסוללת מעלה המוגרבים בחורף 2004, במטרה לאפשר את גישת כוחות הביטחון ומשטרת ישראל להר הבית באופן זמני, עד להקמת גשר קבוע חדש.
2. כבר לפני למעלה מעשר שנים התברר שבניית הגשר נעשתה ללא היתר או לפי היתר שנקבע זה מכבר שאין לו תוקף ושהוצא ללא סמכות, תוך שנפלו ליקויים חמורים בתהליך הוצאתו ובנייתו. יתר על כן, הגשר הזמני שנבנה גם אינו תואם את הוראות תכניות בניין העיר החלות על המתחם, השימוש הנרחב בו מנוגד לדין, ואף יוצר מטרד וסכנה למשתמשים בו ולמתפללים והמבקרים ברחבת הכותל.

3. למרות הזמן הרב שחלף, אף שהמשך השימוש בו מהווה עבירה לכאורה על חוקי התכנון והבניה, וחרף העובדה שהליכי התכנון והרישוי להקמת הגשר הקבוע אוסרו זה מכבר בכל הערכאות הנדרשות, עד למועד זה לא נעשה דבר. הגשר הזמני לא הוסר, השימוש בו בניגוד לדין ממשיך כעניין של יום ביומו, ובנייתו של גשר הקבוע במקום טרם החלה.

4. חומרת העניין אינה רק בעצם הפרת הוראות הדין על ידי הרשויות והגורמים המוסמכים באחד המקומות הקדושים והרגישים ביותר בעולם או באי בקבלת היתר בנייה כדין מבחינה פרוצדוראלית. הגשר ה"זמני" הקיים כיום שונה באופן מהותי מהגשר הקבוע שאמור להיבנות בהתאם לתכנית התקפה. במקום הגשר הקבוע שאמור "לרחף" מעל המעלה הישן במראה מינימליסטי, גשר העץ הזמני נבנה על פיגומים ועמודים שמצויים בתוך עזרת הנשים ברחבת הכותל, באופן שמהווה הפרעה למבקרים במקום ואף גורם לסיכון.

5. ויודגש, הצורך הדחוף והמיידי בהסרת הגשר הזמני ובניית גשר הקבוע, הוא לא רק חוקי, תכנוני או אסתטי, אלא גם בטיחותי. כפי שגם הבהירו והדגישו רשויות המדינה והגורמים הרלוונטיים במסגרת ההליכים התכנוניים והמשפטיים שהתנהלו בעניין בעבר. שכן האופן שבו נבנה הגשר הזמני, מיקומו מעל רחבת התפילה של עזרת הנשים, והשימוש הממושך והנרחב בו מעבר למטרתו המקורית, מהווים סיכון בטיחותי, שעלול להוות סכנה של ממש - הן למשתמשים בו והן למתפללות ברחבת עזרת הנשים הסמוכה במקרה של אסון חלילה.

6. למרבה הצער, בימים אלו מקבלים הדברים משנה חשיבות, ומדגישים את הצורך המיידי לנקוט האלתר בכלל הפעולות הנדרשות על מנת למנוע את האסון הבא.

7. מרשותי, המתפללות דרך קבע בכותל המערבי, מילאו את ידי לנקוט בכל הפעולות הנדרשות בכדי להביא להפסקת המצב הבלתי חוקי. הקיים במקום, ולהביא לכך שיבנה גשר בהתאם לתכניות ולפי היתרי בניה כדין.

8. **לפיכך, וכיוון שהאחריות למצב החמור והבלתי נסבל מוטלת לפתחכם, הנכם מתבקשים בזאת לנקוט בכל הפעולות הנדרשות להפסקת השימוש בגשר הזמני והבלתי חוקי, סילוק המפגע, והתאמת הבנייה לתכניות החלות במתחם.** וזאת בטרם יקרה אסון ח"ו.

9. יובהר כי פניותינו בעניין בעבר לשר לשירותי דת וליו"ר הקרן למורשת הכותל, נותרו ללא מענה, לבד מניסיון להעברת הפניה והאחריות לגורמים אחרים – מנכ"ל משרד רוה"מ, ראש המל"ל, וראש העיר.

- התכתובות עם יו"ר הקרן למורשת הכותל מהימים 22.10.19, 24.10.19, ו-13.11.19 מצ"ב למכתבי זה.

- הפניה לשר לשירותי דת מיום 12.1.20, מצ"ב למכתבי זה.

10. בשל חשיבות העניין, ולנוכח הזמן הרב שחלף ללא שננקטה פעולה כלשהי מצדכם, הנכם מתבקשים להודיענו בחוזר שבכוונתכם להפעיל לאלתר את סמכויותיכם, להפסיק את השימוש בגשר הזמני והבלתי חוקי, ולהתאים את הבינוי במתחם לתכניות החלות עליו. ככל שלא נקבל תשובה כאמור בתוך 14 יום, בכוונתנו לפנות לבית המשפט בהליכים מתאימים.
11. אין באמור במכתב זה ו/או בשאינו אמור בו כדי לפגוע בכל טענה או זכות העומדת למרשותי בהתאם לדין.

בכבוד רב,

שרון אבני, עו"ד

העתקים:

מר צחי ברוורמן, מזכיר הממשלה ומנכ"ל משרד רה"מ בפועל.
גב' סיגל יעקבי, עו"ד, מ"מ מנכ"לית משרד המשפטים.
מר עודד פלוס, עו"ד, מנכ"ל המשרד לשירותי דת.
מר אליעזר ראובברגר, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים.
מר אלי מלכה, עו"ד, היועץ המשפטי לעיריית ירושלים.
מר חיים נרגסי, עו"ד, סגן היועץ המשפטי וראש התביעה העירונית, עיריית ירושלים.

ש.אבני וחנני
S. avni
Law Offices
משרד עורכי דין

Sharon Avni, Advocate
Shira Birnbaum, Advocate
Tamar Avni, Advocate
Einav Ben Shimol, Advocate
Naama Lifshitz, Advocate

שרון אבני, עו"ד
שירה בירנבאום, עו"ד
תמר אבני, עו"ד
ענב בן שימול, עו"ד
נעמה ליפשיץ, עו"ד

משרד: 02-6256305
פקס: 02-6254305
טלפקס: 02-6256305
31 Haneviim St. (Beit Avidan), 15th Floor, Jerusalem 9513221

12 ינואר, 2020

תיקנו: עט_3_1

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד

ח"כ יצחק וקנין, השר לשירותי דת

contactUs@dat.gov.il

שלום רב,

הגדרה: הגשר הזמני שנבנה במקום מעלה המוגרבים

בשם מרשתי, הגב' מינה פנטון, אתכבד לפנות אליך בעניין שבנדון כדלקמן:

1. מתוקף תפקידיך כשר הדתות, הממונה בין היתר גם על המקומות הקדושים ובכלל זה רחבת הכותל, אבקש לפנות אליך בנוגע לעבירות הבניה והשימוש החמורות המתקיימות במקום במשך שנים רבות.
2. כפי שבוודאי ידוע לך, גשר העץ הזמני המכונה "גשר המוגרבים" נבנה לאחר התמוטטות חלק מסוללת מעלה המוגרבים בחורף 2004, בכדי לאפשר את הגישה להר הבית באופן זמני, עד להקמת גשר קבוע חדש.
3. גשר זה נבנה ללא היתר או לפי היתר שנקבע זה מכבר שאין לו תוקף ושהוצא ללא סמכות, תוך שנפלו ליקויים חמורים בתהליך הוצאתו ובנייתו. הגשר גם אינו תואם את הוראות התכניות החלות על המתחם, ואינו משתלב בו, הוא מהווה הפרעה לרחבת עזרת הנשים, ומעורר שאלות בדבר מידת בטיחותו והסכנה שהוא מציג לציבור המתפללים והמשתמשים בגשר.
4. אלא שלמרות הקשיים האמורים, על אף שהמשך השימוש בו מהווה עבירה לכאורה על חוקי התכנון והבניה, וחרף העובדה שהליכי התכנון והרישוי להקמת הגשר הקבוע אוסרו זה מכבר בכל הערכאות הנדרשות, ואף הוצאו ההיתרים המתאימים, עד למועד זה לא הוסר הגשר הזמני ולא נבנה גשר הקבע במקום.
5. מרשתי, המתפללת דרך קבע בכותל המערבי, מילאה את ידיי לנקוט בכל הפעולות הנדרשות בכדי להביא להפסקת המצב הבלתי חוקי הקיים במקום, ולהביא לכך שיבנה גשר בהתאם לתכניות ולפי היתרי בניה כדין.
6. מבלי לגרוע מאחריותם של גורמים שלטוניים אחרים למצב החמור והמסוכן, הרי שבהיותך השר הממונה על המקומות הקדושים גם עליך מוטלת אחריות למצב בלתי נסבל זה.
7. לפיכך, אבקשך לנקוט בכל הפעולות הנדרשות להפסקת השימוש בגשר הזמני והבלתי חוקי וסילוק המטרד, וכן להתאמת הבנייה לתכניות החלות במונחם. כן אבקש לרענן אילו פעולות ננקטו על ידך ו/או ע"י קודמך, באשר למצב האמור לאורך השנים.
8. אין באמור במכתב זה ו/או בשאיון אמור בו כדי לפגוע בכל טענה או זכות העומדת למרשתי בהתאם לדין.

בכבוד רב,

שרון אבני, עו"ד

ש.אבני ושות' s.avni
Law Offices
משרד עורכי דין

Sharon Avni, Advocate
Shira Birnbaum, Advocate
Tamar Avni, Advocate
Einav Ben Shimol, Advocate
Naama Lifshitz, Advocate

שרון אבני, עו"ד
שירה בירנבאום, עו"ד
תמר אבני, עו"ד
עינב בן שימול, עו"ד
נעמה ליפשיץ, עו"ד

רחוב הנביאים 31 (בית ארלדן) קומה 1, ירושלים 9510321
טלפון: 02-6256305 Tel. פקס: 02-6254305 Fax.
31 Haneviim St. (Beit Arledan) 1st Floor, Jerusalem 9510321

13 נובמבר, 2019

תיקנו: עט_3_1

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד

הרב שמואל רבינוביץ', רב הכותל
ויו"ר הקרן למורשת הכותל המערבי
רדוא"ל ravhakotel@thekotel.org

שלום רב,

הנדון: הגשר הזמני שנבנה במקום מעלה המוגרבים

סימוכין: מכתבי מיום 10.10.19
מכתב מטעמך מיום 23.10.19

בשם מרשתי, הגב' מינה פנטון, ובהמשך לתכתובות הקודמות בעניין שבנדון, אתכבד להשיבך כדלקמן:

- מאשר בתודה קבלת המכתב שבסימוכין. אולם, בכל הכבוד, אין ביכולתי לקבל את תוכן התשובה.
- כפי שהובהר במכתבי, ובוודאי ידוע לך היטב, ה"גשר הזמני" הקיים במקום המשמש לעלייה להר הבית נבנה שלא כדין, סותר את התכניות החלות במתחם, והשימוש בו אינו חוקי (ויתכן שאף מסוכן).
- המשך שימוש זה מעלה תמיהה ומעורר קשיים במיוחד לנוכח העובדה שמוסדות התכנון המוסמכים אישרו זה מכבר את התכנון להקמת גשר קבע חוקי ותקני במקום. זאת, במסגרת תכנית מתאר מקומית מס' 12472 ("מעלה המוגרבים - העיר העתיקה"), והיתרי הבניה שהוצאו לפיה (היתר בניה מס' 102711 מיום 1.3.11, והיתר בניה מס' 107533 מיום 3.9.14).
- אלא שלמרות שהקרן למורשת הכותל יזמה וקידמה את אישור התוכנית, שההליכים בעניינה הגיעו עד לבית המשפט העליון, ולמרות שהיא הצליחה לקבל את היתרי הבניה הנדרשים מהוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, בסופו של דבר חלפו השנים וההיתרים פקעו מבלי שנעשתה כל פעולה בשטח לבנייתו. ובמקום זאת נראה כי נעשו על ידה עבודות לשיפוץ הגשר הזמני.
- במצב דברים זה תשובת לשכתך המעבירה את פנייתי להתייחסות גורמים אחרים (מ"מ מנכ"ל משרד חוה"מ, ראש המל"ל וראש העיר ירושלים), תוך הבעת עמדה כללית לפיה "אין מקומו [של הגשר] על עזרת הנשים", אינה יכולה להספיק, ומעוררת רושם של ניסיון התחמקות מאחריות.
- על אף מעורבות אפשרית של גורמים אחרים, השאלה המרכזית שהופנתה אליך נגעה למחדלים ולחוסר הפעולה של הקרן בראשה אתה עומד. הניסיון להסרת האחריות מעורר קושי במיוחד לאור הסמכויות הנתונות בידך מתוקף תפקידך בהתאם למטרות הקרן. סמכויות שנועדו בין היתר לאפשר לך לפעול לביצוע עבודות פיתוח, בינוי ואחזקה של מתחם הכותל וסביבתו, ומטילות עליך ועל הקרן בראשה אתה עומד אחריות לנעשה במקום ולרווחת המבקרים בו (ר' למשל החלטת ממשלה מס' 918(חכ)27)).

7. לפיכך, אבקשך לפרט אלו פעולות ננקטו וננקטות על ידך בכדי להביא להפסקת השימוש בגשר הזמני והבלתי חוקי, להסרתו המיידית, ולבניית גשר הקבע לפי התוכניות החלות במתחם. זאת, ממועד בנייתו של הגשר האמור. כן אבקש לקבל כל מסמך, מכתב או פרוטוקול ישיבה שנערכה בנדון, כמו גם את התייחסויות הגורמים הנ"ל לפנייתי, ככל שהתקבלו בלשכתך.

8. אין באמור במכתב זה ו/או בשאינו אמור בו כדי לפגוע בכל טענה או זכות העומדת למרשתי בהתאם לדין.

בכבוד רב,

שרון אבני, עו"ד

ש.אבני s.avni
Law Offices
משרד עורכי דין

Sharon Avni, Advocate

Shira Birnbaum, Advocate

Tamar Avni, Advocate

Einav Ben Shimol, Advocate

Naama Lifshitz, Advocate

שרון אבני, עו"ד

שירה בירנבאום, עו"ד

תמר אבני, עו"ד

עינב בן שימול, עו"ד

נעמה ליפשיץ, עו"ד

רחוב הנביאים 31 (בית ארלדן) קומה 1, ירושלים 9510321

טלפון: 02-6256305 Tel. פקס: 02-6254305 Fax.

31 Haneviim St. (Beit Arledan) 1st Floor, Jerusalem 9510321

10 אוקטובר, 2019

תיקנו: עט_3_1

מבלי לפגוע בזכויות

לכבוד

הרב שמואל רבינוביץ', רב הכותל

וי"ר הקרן למורשת הכותל המערבי

בדוא"ל ravhakotel@thekotel.org

שלום רב,

הנדון: הגשר הזמני שנבנה במקום מעלה המוגרבים

בשם מרשתי, הגב' מינה פנטון, אתכבד לפנות אליך בעניין שבנדון כדלקמן:

1. בהתאם לסמכויות הנתונות בידיך כיו"ר הקרן למורשת הכותל המערבי, האחראית בין היתר על רחבת הכותל וגשר המוגרבים, הנך מתבקש בזאת להביא להפסקת השימוש בגשר הזמני והבלתי חוקי המוביל לשער המוגרבים, להסרתו המיידית, ולבניית גשר הקבע לפי לתוכניות החלות במקום.
2. כידוע, גשר העץ הזמני המדובר נבנה לאחר התמוטטות חלק מסוללת מעלה המוגרבים בחורף 2004, בכדי לאפשר את הגישה להר הבית באופן זמני, עד להקמת גשר קבוע חדש. גשר זה נבנה ללא היתר או לפי היתר שנקבע זה מכבר שאין לו תוקף ושהוצא ללא סמכות, תוך שנפלו ליקויים חמורים בתהליך הוצאתו ובנייתו. הגשר גם אינו תואם את הוראות התכניות החלות על המתחם, ואינו משתלב בו, הוא מהווה הפרעה לרחבת עזרת הנשים, ומעורר שאלות בדבר מידת בטיחותו והסכנה שהוא מציג לציבור המתפללות והמשתמשים בגשר.
3. אלא שלמרות הקשיים האמורים, על אף שהמשך השימוש בו מהווה עבירה לכאורה על חוקי התכנון והבניה, וחרף העובדה שהליכי התכנון והרישוי להקמת הגשר הקבוע שיזמה הקרן למורשת הכותל, אושרו זה מכבר בכל הערכאות הנדרשות, ואף הוצאו ההיתרים המתאימים, עד למועד זה לא הוסר הגשר הזמני ולא נבנה גשר הקבע.
4. מרשתי, המתפללת דרך קבע בכותל המערבי, מילאה את ידיי לנקוט בכל הפעולות הנדרשות בכדי להביא להפסקת המצב הבלתי חוקי הקיים במקום, ולהביא לכך שיבנה גשר בהתאם לתכניות ולפי היתרי בניה כדין.
5. מבלי לגרוע מאחריותם של גורמים שלטוניים אחרים למצב החמור והמסוכן, הרי שהאחריות מוטלת בראש ובראשונה עליך, מתוקף הסמכויות האמורות.
6. לפיכך, אבקשך לנקוט בכל הפעולות הנדרשות להפסקת השימוש בגשר הזמני וסילוק המטרד, וכן להתאמת הבנייה לתכניות החלות במתחם.
7. אין באמור במכתב זה ו/או בשאינו אמור בו כדי לפגוע בכל טענה או זכות העומדת למרשתי בהתאם לדין.

בכבוד רב,

שרון אבני, עו"ד